

RATIONES QUOD SIC

Sten Ebbesen

In MS Paris, NB lat. 7392 a scholar from about the end of the 13th century has availed himself of some blank space (2/3 of a column) on f. 79r to write a series of arguments *pro parte affirmativa* concerning the questions "utrum haec sit vera 'omnis homo est omnis homo'" and "utrum ex ambabus affirmativis valeat syllogismus in secunda figura". The fact that only *rationes quod sic* are listed suggests that they were written down by someone preparing for a disputation in which his role would be to defend the affirmative answers only.

I

OMNIS HOMO EST OMNIS HOMO. Probatio quod sit vera:

Quia propositio est vera quando idem totaliter intellegitur per subiectum et praedicatum; sic in proposito: idem enim intellego per <omnem> hominem ex parte subiecti et per omnem hominem ex parte praedicati.

Item eius contradictoria est falsa, scilicet haec 'non omnis homo est omnis homo'; ergo etc.

Item arguitur per syllogismum ex oppositis sic: "Socrates est omnis homo, Socrates non est omnis homo, ergo non omnis homo est omnis homo"; sed conclusio syllogismi ex oppositis falsa est, ut patet 2 Priorum; ergo haec est falsa 'non omnis homo est omnis homo'; ergo sua contradictoria est vera, scilicet haec 'omnis homo est omnis homo'.

Item unumquodque est idem sibi ipsi vel alii; sed nihil est idem alii; ergo est idem sibi; ergo omnis homo est idem omni homini, et sic praedicta propositio est vera.

Item per illud unumquodque est idem sibi per quod differt ab alio; sed unumquodque per id quod est differt ab alio; ergo etc.

Item nullum irrationale est homo, omne animal praeter omnem hominem est irrationale, ergo nullum animal praeter omnem hominem est omnis homo; haec ergo est vera 'omnis homo est omnis homo'.

Item aut omnis homo est omnis homo aut non omnis homo, quia de quolibet unum contradictoriorum (?); si sit omnis homo, habetur propositum; si sit non omnis homo, arguitur per conversionem: "omnis homo non est omnis homo, non omnis homo est omnis homo, ergo omnis homo est omnis homo",¹ et sic concluditur id quod negabatur.

¹argumentum corruptum ?

II

Probatio quod ex ambabus affirmativis valeat syllogismus in secunda figura:

. Arguitur sic: "Omne B contingit ad utrumlibet esse A, omne C contingit ad utrumlibet esse A, ergo possibile est nullum C esse B."

Probatio quod sequatur et cum praemissae sunt affirmativae in dispositione secundae figurae, quia ad illam 'contingit omne B esse A' sequitur ista 'possibile est nullum B esse A', ut satis patet primo Priorum; et ad hanc 'contingit omne C esse A' sequitur illa 'possibile est omne C esse A', et istae duae inferunt conclusionem quae in praedicto syllogismo ex suis (?) antecedentibus inferebatur, arguendo sic: "Possibile est nullum B esse A, possibile est omne C esse A, ergo possibile est nullum C esse B". Sed quicquid sequitur ad consequens sequitur ad antecedens, ergo primus syllogismus fuit bonus.

Item arguitur: "Omne B de necessitate est A, contingit omne C esse A, ergo possibile est nullum C esse B". Bonus est syllogismus ex puris affirmativis in secunda figura. Probatio: accipiatur oppositum conclusionis, erit particularis affirmativa de necessario, scilicet 'quoddam C de necessitate est B'; iungatur cum maiore, inferet oppositum minoris arguendo sic: 'Omne B de necessitate est A, quoddam C de necessitate est B, ergo quoddam C de necessitate est A': haec interimitt minorem quae dicebat 'contingit omne C esse A'.